

Klima og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Svar på oppdrag om lav- og nullutslippskriter - og krav i offentlige anskaffelser av ferger og hurtigbåter

Vi viser til tilsendt oppdragsbrev av 17. januar 2022 fra Klima- og miljødepartementet med «oppdrag om lav- og nullutslippskriterier og klimakrav i offentlige anskaffelser av ferger, hurtigbåter og andre sjøtransporttjenester».

Oppdraget var todelt med et oppdrag 1 «klimakrav i offentlige innkjøp av sjøtransporttjenester med sikte på innføring i 2023 og et oppdrag 2; «stille krav om nullutslipp i nye anbud for ferger 2023 og krav om lav- og nullutslipp i nye anbud for hurtigbåter i 2025.

Vedlagt er utredningen på oppdrag 2, som er laget i samarbeide med Miljødirektoratet, Sjøfartsdirektoratet og Statens vegvesen.

Direktoratene anbefaler at kravene til anskaffelse av ferger og hurtigbåter rettes mot nullutslippsløsninger. I forslaget til forskrift er kravene til henholdsvis ferger og hurtigbåter er tilnærmet likt utformet, men med senere ikrafttredelse for kravene til hurtigbåter. Forskriften direktoratene foreslår er utformet slik at det i utgangspunktet er obligatorisk for de offentlige oppdragsgiverne å stille krav om nullutslippsløsning når de anskaffer fartøy eller anskaffer tjenester om drift av samband.

Forskriften angir en plikt til å stille krav om nullutslippsløsning i anskaffelser, men oppdragsgiver kan også gjøre unntak dersom det er uforholdsmessig dyrt eller ikke teknisk mulig med nullutslippsløsninger på den aktuelle strekningen. Oppdragsgiver må imidlertid dokumentere hvorfor de har gjort unntak. I tillegg foreslår vi en enkel rapporteringsplikt. Rapporteringsplikten vil være lite inngripende for virksomhetene, men vil gi verdifull styringsinformasjon for DFØ, og gi grunnlag for god veiledning til oppdragsgivere.

Det er viktig å merke seg at de foreslåtte kravene ikke er absolutte krav om at alle skip som anskaffes skal ha nullutslippsløsninger. Forskriften har unntaksmuligheter og oppdragsgiver må også ha markedsdialog i forkant av konkurransen.

Gjennom arbeidet med utredning av et omsetningskrav for sjøfart og fiske, har Miljødirektoratet anbefalt å rendyrke omsetningskrav som virkemiddel for bruk av flytende biodrivstoff. Virkemidler som lav- og nullutslippskrav bør brukes målrettet til innfasing av andre løsninger enn flytende

biodrivstoff. Vi anbefaler derfor at andre virkemidler som obligatoriske miljøkrav i anskaffelser brukes målrettet til innfasing av andre løsninger enn biodrivstoff, også for ferger og hurtigbåter. Vi har imidlertid foreslått et unntak hvor det for ferger kan benyttes biogass, i tilfeller hvor nullutslipp er uforholdsmessig dyrt eller ikke teknisk mulig. Det kan bidra til å gi økt bruk av biogass til sjøfart og mulig bidra til investeringer i ny produksjon av biogass i Norge.

Vi vil ta en næyere gjennomgang og diskusjon om utredningen i møte avtalt onsdag 25. mai.

Vennlig hilsen

Marit Holter-Sørensen
avdelingsdirektør

Elisabeth Sandnes
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi:
Miljødirektoratet
Sjøfartsdirektoratet
Statens vegvesen

Vedlegg:
Rapport av 18. mai